

[Joanna Rønn]

steren havde kun bemærkninger til SFs forslag.

Jeg kan sige om SFs forslag, at vi også godt vil se positivt på, hvordan man kan afgrænse denne personkreds. Det er jo beskrevet ganske rørende i lovforslaget, så ikke et øje er tørt, og ingen kan vel være i tvivl om, at der har været tale om en stor psykisk belastning for disse folk. Vi må selvfølgelig se nærmere på, hvad der har været tilfældet, og hvordan man kan afgrænse det. Det vil vi være positive over for.

Vi kan også give tilsagn om at støtte ministerens lovforslag om at forhøje procentsatserne, da der jo er tale om forbedringer, som vi er enige i.

Helge Adam Møller (KF):

De to lovforslag, som vi her behandler under ét, er fremsat af henholdsvis SF og socialministeren, og de har umiddelbart kun én ting tilfælles, nemlig at de begge omhandler personer, som blev hårdt ramt af begivenheder under besættelsen.

Først socialministerens forslag.

Ideen i det er, at der skal ske en lempeligere samordning, og denne lempeligere samordning opnår man på to måder. For det første siger forslaget, at grænsen for det fradrag, som indtil nu er sket i erstatninger for invaliditet, når invaliditetsgraden var mere end 25 pct., nu hæves til 35 pct., og det vil sige, at man får en typisk årlig erstatningsstigning på knap 15.000 kr.

Den anden halvdel af forslaget siger, at erstatningen til en efterladt ægtefælle aldrig kan blive lavere end 20 pct. af den afdødes årsløn. Her var procenten tidligere 15, altså en typisk årlig stigning på 9.000 kr.

Det er i alt ca. 1.400 personer, der vil blive berørt af disse stigninger, og vi kan varmt anbefale lovforslaget.

Det andet lovforslag, SFs forslag, drejer sig om 80 danske søfolk, som i besættelsestiden strandede i Shanghai, og fraset enkelte kom de først væk fra Shanghai efter mere end 5 års ophold dér. Næppe mange flere end 20 af disse søfolk er i dag i live, og de har en gennemsnitsalder på ca. 70 år.

Det var en gruppe søfolk, som var uden egen skyld i den situation, de havnede i. Det var en gruppe, som kunne karakteriseres, efter at de slap væk fra Shanghai i 1945, ved

nedbrudt helbred og deraf følgende høj sygelighed og en stor dødsprocent.

De fik fysiske og psykiske belastninger under de mere end 5 års faktiske internering, som på mange måder kan jævnføres med de belastninger, som fanger i tyske KZ-lejre kom ud for, specielt når man tager hensyn til, at de var interneret i mere end 5 år. Endelig må man konstatere, at dødeligheden blandt de 80 søfolk i Shanghai var den samme som for danske søfolk, der sejlede i allieret tjeneste under besættelsens 5 år.

Det får mig til at sige på Det Konservative Folkepartis vegne, at vi kan støtte forslaget, men i lighed med, hvad socialministeren lige sagde, er der nogle enkelte problemer i det, og derfor finder jeg, at det, socialministeren lagde op til, nemlig eventuelt at dispensere efter den nuværende lovs § 64, måske efter en rådføring med erstatningsrådet, er en god og hensigtsmæssig fremgangsmåde. Vi vil godt opfordre ministeren til at sørge for, at disse overvejelser sker så hurtigt som overhovedet muligt, således at vi kan yde denne erstatning til dem, der endnu lever. Vi finder, det er rimeligt.

Skrumsager Skau (V):

Til det første lovforslag, L 82, som forbedrer samordningsreglerne for invaliditetserstatninger for tjenestemænd, som ellers får reduceret renteerstatningen på grund af loven om erstatning til besættelsestidens ofre, vil jeg sige, at det kan vi fra Venstres side støtte. Vi føler, at de ændringer i procenterne er rimelige.

Det lovforslag, som er kommet fra SF, vedrører i højeste grad Shanghaiofrene. Som det allerede er nævnt, er det grufulde forhold, de har haft efter det responsum, vi har fået, og efter det, der er nævnt. Jeg synes også, som ministeren har sagt, at vi skal se positivt på en løsning på det specielle problem.

Lovforslaget er generelt udformet, og jeg er også bekymret for, at vi i visse tilfælde kan gå hen og give understøttelse til søfolk, som har modarbejdet Danmark og de allierede under 2. verdenskrig. Det går jeg ikke ud fra er formålet med det lovforslag, som foreligger. Men Venstre vil gerne være med til at løse dette erstatningsproblem på en praktisk måde.